

kiadványa: Spethe — Szenci Molnár zsolnárai, németországi párhuzamok), *Ferenczi Ilona* (Az eperjesi graduál verses és prózai zsolnárai), *H. Hubert Gabriella* (A Psalterium Ungaricum és Szenci Molnár zsolnárfordításainak XVII. századi befogadástörténete), *Nagy Levente* (Szenci Molnár-zsolnárók román kontextusban), *Bódiss Tamás* (Egy unitárius énekeskönyv antifónái és zsolnárai), *Szigeti Jenő* (A szombatos imádságoskönyv zsolnárfordításai), *Millei Rita* (Illyés István zsolnáraparafázisai a XVII. századból), *Fekete Csaba* (Próza-zsolnár és liturgia).

A programot a *Pécsi Református Kollégium Vegyeskarának* zsolnárhangversenye egészítette ki, amelyet a csurgói új református templomban rendeztek *Hoppál Péter* karnagy vezetésével.

PSALM. XXIV.

Mert az Ur egyedő bírt mindeneket,
Ove az ortjág, ő az pogány népet
Bírija, rajtoc megmutatvan erejét
Kézicéek.

15 Az kővérek, kik megelégettek,
Es kik mátporra lenni készületek,
Diczérnéc teged minden légevényék,
Es nyomorultac.

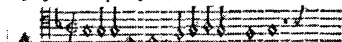
Es minden ő maradéki azoknac
Neked szolgálvan terdet fejer haytnac,
Es firol síra ők teged utálnac,
Oh nagy ístent!

16 Az következő nép jóvadóban,
Te igazságodat diczértében
Magasztalják, tisztelik síjvekben
Az eget földön.

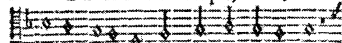
*XXIII. SOLTAR. C.M.

Dominus regit me.

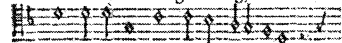
Hálaadás, Davidnac az ístentec ren gond-
viselésért es tapalásért.

Z Ur ennekem őrtíző pástöröm,

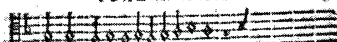

Azert lemmiben még nem fogyatkozom,

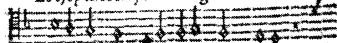

Gyönyörül síj meczön engemet éltet, Es

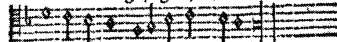
PSALM. XXIII.

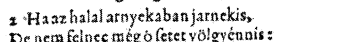
Es síj kies folyóvize teletet.

Lelkemet megnyugottya síjent nevében,

Es vezérl engem igaz ósvényében.

2 Ha az halal arnyekaban jarnekis,
De nem félne még ő fetet völgyénis:

Mert mindenüte jelen vagy envelem,
Velsíjöd es botod megvigasztal engem,

Es nekem az en ellenségim ellen
A síralt készítesíj, eledelt adtz bőven.

3 Az en fejemet megkenőd olajal,
Es engemet iratz tellyes pohárvál,

Jovoítod, kegyesfejed környül velsíjen,
Es követ engem egész életemben,

Az Ur ennekem meg engedí nyilvan,
Hogy mind elitiglenlakjam ő házaban.

*XXIV. SOLTAR. C.M. 62. 95. 117.

Dominus est terra.

Diczeri David az ístent az Izraél népéhez
való jóvaltaert.

Z Ur bíre egez földel,

Rövid hírek

A Debrecenben és környékén élő református egyházenészek, kántorok s karnagyok az elmúlt évben több alkalommal is találkoztak. A december 16-ára szervezett első alkalom célja elsősorban az ismerkedés, tapasztalatok megosztása volt. Ekkor távlati célként műhelymunka kialakítását tűzték célul, melyben az egyházzenei élet aktuális problémáit és kihívásait meg lehet beszélni, lehetőség szerint gyakorlatias válaszokat és megoldásokat adva

rájuk. A második találkozó február 24-én volt a nagybőjtről és annak egyházzenei vonatkozásairól. Előadást tartott *Szakács György, Tóth Anikó, Nagy Csaba* és *Bessenyei Mihály*.

Március 31-én a liturgikus orgonajáték volt a téma *Gárdonyi Zsolt* vezetésével.

Június 9-én a húsvéti idő és annak egyházzenei vonatkozásai kerültek sorra. Előadást tartottak: *Szakács György, Tóth Anikó* és *Sepsy Károly*.

A *Soli Deo Gloria* Énekkar szolgálatai. Március 18-án *Biatorbágyon* a református gyülekezet imaterme különleges kiállításnak adott otthont: Munkácsy Trilógiájának három freskóját láthatták az ide látogatók. A különleges digitális technikával készült, az eredetinel kisebb, de a teremben elhelyezhető reprodukciók alapján *Keresztesné Várhelyi Ilona* irodalmi muzeológus (Debrecen) tartott előadást. Az előadást vesperás vezette be, melynek nagyheti zsoltárait, majd az előadás egyes szakaszai között elhangzó nagyheti motettákat a *Soli Deo Gloria* Énekkar élén *Kissné Mogyorósi Pálma* vezényelte. Az előadás végén hálaadásként a kórus *Johann Walter* egyik Magnificatját énekelte.

Kissné Mogyorósi Pálma egyházzenei DLAVizsgája nagybőjti vesperás és koncert keretében március 22-én volt a *Bp.-Kálvin téri* református templomban.

A kórus nagyheti szolgálatain is az ünnephez kapcsolódó művekkel gazdagította az istentiszteleteket. Virágvasárnap délelőtt *Kunszentmiklóson* (pl. Dicsőség és dicséret — himnusz a protestáns graduálból, J. H. Schein: Hozsánna a Dávid Fiának), délután *Ócsán* a *helyi kórus*sal együtt vesperáson, nagypéntek este az *Újpest-újvárosi* református templomban (többek közt: T. L. Victoria: *Popule meus*) énekeltek.

A Bánffyhungyadi Református Egyházközség énekkara április közepén ismét Magyarországon járt. Közismert, hogy a középkori ún. „moll passió” éneklésének hagyománya az erdélyi református és unitárius gyülekezetekben sokáig élt. Ennek utolsó folyamatos, református, élő példája épp Bánffyhungyadon őrződött meg. Az énekkar ezt a különlegességet hozta el és szólaltatta meg április 14-én a *Bp.-Pozsonyi úti*, április 15-én délelőtt a *Bp.-Kőbányai* templomban, délután pedig *Majosházán* a református templomban.

A kolozsvári Református Tanárképzőkar Zenepedagógiai Tanszéke május 18–19. között „A cinquecento spiritualitása, különös tekintettel Monteverdi zenéjére” címmel rendezett konferenciát. Ennek keretében *Alfons Wohlgemuth*, *Ruth Fabritius*, *Kovács László Attila*, *Angi István*, *Lászlóffy Zsolt*, *Kovács Gábor*, *Ordasi Péter*, *Egyed Emese*, *Emanuel Schmelzer-Zieringer* és *Kovács András* tartott előadást. A programot koncert s barokktánc-tanulás egészítette ki.

A kolozsvári *Farkas utcai református templomban* már hagyomány a zenei rendezvények szervezése. A 60-as évek óta nyaranként három hónapon keresztül minden szerdán orgonakoncert van a templom 94 éves Angsterhangszerén. 2002 májusában nagyszabású fesztivált indítottak. Pünkösöd nagyhetén minden este magas színvonalú koncerteken vehet részt a közönség. Megszólal az orgona, énekkar, különböző fúvós és vonós hangszerek külföldi és hazai művészek előadásában, és a záró koncerten rendszerint egy kórus vagy egy zenekar lép fel.

A Pünkösdi Hangversenysorozat egyre magasabb színvonalra jutott az elmúlt öt év során, megemlíthetjük a kölni Oratorien-Chor fellépését, a stuttgarti Hymnus Fiúkórus szereplését, az Esterházy Quintett koncertjét, a nyíregyházi Cantemus Gyermekkar és a Pro Musica Leánykar fellépését, a Magyar Rádió Vegyeskarának fellépését, hazai és külföldi neves orgona-, fuvola-, trombita-, énekművészek, régizene-együttesek koncertjét.

A VI. Pünkösdi Hangversenysorozatra idén május 20–26. között került sor, melyen *Fassang László*, *Alföldy-Boruss Csilla*, *Ursula Philippi*, *Dávid István*, *Amalia Goje* és *Karasszon Dezső* lépett fel.

Az elmúlt nyáron 25. alkalommal rendezték meg **Kölkeden** a **református zenei hetet** 6–14 éves, részben hangszereken is játszó gyermekeknek. Az évforduló alkalmából május 28-án a *pasaréti református templomba* hirdettek találkozót a korábbi és mostani résztvevőknek. A rendezvény május 28-án, pünkösdhétfő délután zenés áhítattal zárult.

David Titterington Nagykörsön. A londoni Royal Academy of Music orgonatanzakának vezetője május végén Magyarországra látogatott. A nagykörsői templomban ismét a fiatal magyar orgonisták képviselőivel találkozott. A mester ezúttal két saját tanítványát is magával hozta, akik közép- és felsőfokon tanuló orgonistákkal adtak közös koncertet a kurzus zárónapján, június 1-én a templom orgonáján. A Gárdonyi Zoltán Református Alapfokú Művészetoktatási Intézmény **Református Művészeti Fesztivált** rendezett **Biharkeresztesen** június 1–10. között, melynek keretében kiállítást, koncerteket, istentiszteleteket, színelő-

adásokat és egyéb kulturális rendezvényeket tartottak a városban és Debrecenben.

A IV. Református Zenei Fesztivál egyházzenei programjai az idei évben a Psalterium Ungaricum születésének 400. évfordulója jegyében zajlottak. A Lónyay utcai Református Gimnáziumban június 15-én énekes délután volt, ezen a *jászberényi gyülekezet kórusa* is bemutatkozott Nagy Csilla vezetésével. Másnap délután a Kálvin téri templomban kántorok, egyházzeneszkek találkozója tartották. Ennek keretében Bódiss Tamás a gyülekezeti éneklésről, Németh Pál és Bessenyei Mihály pedig az énekek kíséretéről tartott előadást. A délutánt a templomban zsoltáros istentisztelet zárta, több gyülekezeti énekkar is közreműködött.

Az enyingi református templomban három alkalommal rendeztek nyári orgonahangversenyt, július 1-én *Virágh András Gábor*, 15-én *Szotyori Nagy Gábor*, 29-én *Finta Gergely* közreműködésével.

Egyházzenei hetek Tahiban. 50 éve, 1957-ben indult Tahiban a református konferenciaközpontban az egyházzenei hetek máig tartó sorozata. A református egyházzenei élet akkori legnevesebb vezetői —*Csomasz Tóth Kálmán, Gárdonyi Zoltán, Kalocsay Ferenc*— alapították a tábort, melyet később haláláig *Máté János* vezetett. A kórus hét szakmai megerősítéseként idén *Hargita Péter* vette át a stafétabotot. A fél évszázad eseményeit, emlékeit egy a jubileumra készült 48 oldalas kiadvány örökíti meg.

Az augusztus 13-tól kezdődő egyházzenei hét augusztus 19-én vasárnap a *Kálvin téren* zárult ünnepi megemlékezéssel és hálaadó zenes istentisztelettel, melyen Cl. Goudimel, Cl. le Jeune, Cl. Le Sermisy, F. Mendelssohn-Bartholdy, Bárdos L., Kodály Z., Szokolay S., Máté J. és Draskóczy L. művei hangzottak el.

A nyári református kántorképző tanfolyamok 2007-ben is a megszokott rendben zajlottak le július folyamán. Új eredmény, hogy a jelenleg három tanfolyamon (Budapest, Miskolc, Pápa)

megszerezhető kántorképesítő vizsgákhoz egyéves vizsgarend és oklevél született. Megújult a gyülekezeti ének tanmenete is, melyet a tanfolyamok részben már használatba is vettek. A folyamatos igényként jelentkező intonációs füzetek ideiglenes pótlására Karasszon Dezső javaslatára, a ReZeM-mel egyeztetve a tanfolyamoknak 100 példányban elkészült a korábbi gyűjtemény válogatása.

A jövőben elsősorban a zeneelmélet-zeneismeret, a liturgikus orgonajáték és a himnológia tárgykörében készülnek majd különféle ajánlások, jegyzetek. Továbbra is fontos feladat a tanfolyami istentiszteletek, áhítatok zenei-liturgiai részének átgondoltabb előkészítése és levezetése, mint amelyek alapvető mintát és ihletet adhatnak a gyülekezeti munkához.

Koncertet adott a fennállásának 10. évfordulóját ünneplő **Fiatal Reformátusok Szövetségének kórusa** (Felvidék) a *jókai református templomban*. Az első egyhetes országos kórustábort, melyre az ország egész területéről érkeztek fiatalok, még 1997 augusztusában szervezték meg a Fiatal Reformátusok Szövetségének (Firesz) keretén belül az egyházzene lelkes képviselői *Agh Tibor* karnagy szakmai irányításával. E tábor indította el a kórus megalakulását is azzal a céllal, hogy minél több felvidéki gyülekezetbe elvigyék énekszóban az evangéliumot. Egy évvel később Berkesi Sándor Liszt-díjas karnagyot kérték fel a kórus vezetésére, aki 1998 és 2004 között töltötte be ezt a megbízatását. Őt Süll Kinga váltotta fel, aki a németországi Halléban végezte egyházzenei tanulmányait. A kórus 1999-ben a XI. Kodály Napokon, az országos versenyen aranykoszorús minősítést nyert. A tíz év alatt felléptek Magyarországon, Ausztriában, Németországban, Hollandiában, Csehországban és Erdélyben. A kórus évente 5–6 alkalommal tartja próbáit. Az évfordulós koncert alkalmával az énekkar a „Cantate Domino” nevet vette fel.

Összeállította: Bódiss Tamás